

BÖYLE BUYURDU ZERDÜŞT

Friedrich Nietzsche

Herkes için ve hiçkimse için bir kitap

İnzivaya çekilmekmi istersin kardeşim?
Aramak mı istersin kendine giden yolu?
Biraz durakla ve dinle beni?

Zerdüştoloji'de yayınlanan seçme bölümlerle derlenmiştir.

www.zerdustoloji.blogcu.com

zerdustoloji@hotmail.com

Ölüm Öğütleyenler Hakkında

Ölüm öğütleyenler vardır.Dünya , hayattan çekilmelerini önerdiğimiz böyleleriyle doludur.İşte böyle gereksiz insanlarla doludur dünya.Bu fazlalar yüzünden hayat bozulmuştur.Bunları "sonsuz hayat" sözleriyle kandırıp bu dünyadan ayırmak gerek.

Ölüm öğütleyenlere sarı veya kara diyorlar.Fakat ben onları size başka renklerde de göstermek istiyorum.

İşte içlerinde vahşi hayvan taşıyan , keyfetmek ve kendini yemekten başka birşey yapamayan korkunçlar.Onların keyifleri de , bir kendini yemedir.Bu korkunçlar daha insan bile olamamışlardır.Varsın ölüm vaat etsinler ve kendileri de göçsünler.

İşte ruhu veremliler : Daha doğmadan , ölmeye başlarlar ve yorgunluktan bir tarafa çekilip kendi kendine özlem çekerler.Onlar ölmeyi istiyorlar.Bizim de onların bu arzusunu onaylamamız gerekir.Bu ölüleri diriltmekten ve bu canlı tabutları zedelemekten sakıyalım.

Karşılarına bir hasta , bir ihtiyar , bir cenaze çıksa hemen "hayat boştur" derler.Fakat kendileri ve varlığın yalnız bir yüzünü gören gözleri boştur.

Yoğun bir kedere bürünmüş ve ölüm getirecek küçük rastlantılara inanıp böyle beklerler ve dişlerini gıcırdatırlar.Yahut şekerlemelerine uzanırlar ve çocuklarıyla alay ederler : Bir saman çöpü gibi olan hayatlarına asılırlar.Ve bir saman çöpüne asılı durmakla alay ederler.

Onların hikmeti şudur : "Yaşamak isteyen delidir.İşte biz bu kadar deliyiz ve hayatta en büyük delilik budur."

"Hayat yalnız acıdır" ; Bazıları böyle derler ve bu yalan değildir.

Öyleyse bu hayatın bitmesine çalışın. Öyleyse yalnız acı olan bu hayatın bitmesine çalışın.

Erdemleri onların şu öğüdü vermelidir: "Sen kendini öldürmelisin. Sen kendini bu hayattan çekmelisin."

Ölüm öğütleyenlerden bazıları, "Şehvet günahtır" derler. "bırakın kenara çekilelim ve çocuk yapmayalım."

Bazıları da: "Doğurmak güçtür," derler. Ve niye doğurmalı? "Bütün doğanlar mutsuz oluyorlar" Bunlar da ölüm öğütçülerdir.

Yine bir kısmıları: "Acımak gerek. Neyim varsa alın. Ben ne isem alın ki hayata daha az bağlanayım." der.

Fakat tam merhametli olsalardı en yakınlarını hayattan bıktırırlardı. Kötü olmak,

onların gerçek iyilikleri olurdu.

Fakat bunlar hayattan çekilmek isterler. Başkalarını zincirleri ve armağanlarıyla hayata daha sıkı bağlamaktan ne bekliyorlar?

Hayatları vahşi bir çalışma ve huzursuzluktan ibaret olanlar, sizler, hayattan pek yorgun değil misiniz? Ölüm öğütçüleri için pek olgun değil misiniz?

Vahşi çalışmayı, aceleyi, yeniyi, yabancıyı seven sizler, kendinizden memnun değilsiniz. Çalışmanız, kendinizi unutmak için arzu ve bir kaçmadır.

Hayata daha fazla inansaydınız, kendinizi "An"a bu kadar kaptırmazdınız. Fakat beklemek için, hatta tembellik etmek için bile yeteri kadar isteğiniz yok.

Her yerde ölüm öğütleyenlerin sesi çınlıyor ve dünya, kendilerine ölüm öğütlenmesi gereken böyle insanlarla doludur. Ya sonsuz hayat? Bence onlar için uygun, yeter ki tez göçsünler.

Zerdüşt böyle dedi.

Çocuk ve Evlilik Üstüne

Kardeşim , senin için bir sorgum var. Bunu bir sonda gibi ruhunun dibine atıyorum.Derinliğini anlamak için.

Sen gençsin , evlilik ve çocuk arzu ediyorsun.Fakat sana soruyorum ; çocuk istemeye ehil bir adammısın?

Sorarım ; zafere erişmişmisin? Kendi kendini zorlayan mısın? Duygularının hakimi misin? Erdemlerinin efendisi misin?

Yoksa arzun , hayvanlıktan ve zina ihtiyacından mı? Kendinle geçinememekten mi geliyor?

İsterim ki , zaferin ve özgürlüğün çocuğu özlensin.Zaferine ve mutluluğuna canlı anıtlar dikesin.

Kendinden ötesi için inşaa etmelisin.Fakat önce , kendin beden ve ruhça tam yapıda olmalısın.

İşin yalnız üretmekten ibaret olmamalıdır.Kendinden üstün bir varlık yaratmalısın.Bu iş için sana evlilik bahçesi yardım etmelidir.

Daha yüksek bir varlık , bir ilk hareket , kendiliğinden dönen bir tekerlek , bir yaratıcı yaratmalısın.

Evlenmek ; ... iki kişinin bütün yarattıklarından daha üstün bir varlık getirme iradelerine derim.Böyle bir iradenin sahibi oldukları için , iki kişinin birbirini saymasına derim.

Senin evliliğinin anlamı ve tek gerçeği bu olmalıdır.Fakat şu gereksizlerin evlilik dediği şey ... Buna ne ad vereyim?

Ah bu iki kişinin karşılıklı ruh yoksunluğu! Ah , bu iki kişinin karşılıklı ruh kirliliği!
Ah , bu iki kişinin acınacak rahat düşkünlüğü!

Bunları herbirine evlilik diyorlar ve nihaklarının gökte kıyıldığını söylüyorlar.
Bu gereksizlerin göğünü istemem.Bu ilahi ağda kucaklaşan hayvanları istemem.

Birbiri için yaratmadığı bu iki insanın nikahını onaylamak için topallayarak gelen Tanrı da bana uzak olsun.

Böyle evliliklere gülmeyin! Hangi çocuk ana babasının haline ağlamak için neden sahip değildir?

Şu adam , bana olgun ve dünyanın anlamını kavramaya yetkin göründü. Fakat karısını görünce , dünyayı bir tımarhane sandım.

Evet! Ben isterdim ki bir azizle bir kaz çiftleştikleri zaman dünya sarsıntıyla çırpınsın.

Şu adam , bir kahraman gibi gerçekleri aradı ve sonunda , küçük ve süslü bir alan yakaladı.Buna evliliğim diyor.

Şu adam , ilişkilerinde pek çekingen ve çok güç beğenirdi.Fakat birdenbire sonsuz olarak derneğini bozdu.Buna evliliğim diyor.

Şu adam , melek erdemlerine sahip bir hizmetçi arıyordu.Fakat birdenbire bir kadının hizmetçisi oluverdi.Şimdi yalnız , bir melek olması kaldı.

Bütün alıcıları dikkatli görüyorum.Hepsinin hilekar gözleri var.Fakat en hilekar adam bile karısını torbada alıyor.

Çok kısa delilikler ; siz buna "aşk" diyorsunuz.Ve evliliğiniz , uzun bir budalalık halinde olan bu deliliklerinize son veriyor.

Kadına olan seginiz ve kadının erkeğe olan sevgisi ... Bu , acı çeken ve gizlenen Tanrılara bir acıma olsaydı.Fakat çoğu kez i iki hayvan birbirini buluyor.

Sizin en iyi aşkınız bile şaşkın bir sembol ve acıklı bir alevden ibarettir.O ise , daha yüksek yolları aydınlatacak bir fenerdir.

Birazda kendinizden ötesi için sevin.Böyleyi sevmeyi öğrenin.Bunun için aşkınızın acı

kadehini içmelisiniz.

En iyi aşkın kadehinde bile acılık vardır.Böylece İnsanüstü'ne sıcaklık getirir.Böylece yaratıcı , sana susuzluk verir.

Yaratıcıya susuzluk , İnsanüstü'ne özlem ve ok. Kardeşim söyle ; evlilik iraden bu mu? Bu iradeyi ve evliliği kutsarım.

Zerdüş böyle dedi.

Dağdaki Ağaç Üstüne

Zerdüş, bir delikanlının kendisinden kaçındığını görmüştü. Bir akşam, 'Alaca inek' dedikleri kenti çevreleyen tepelerde yalnız gezinirken, işte: bir ağaca yaslanmış oturur ve yorgun bakışlarla vadiyi seyrederek buldu o delikanlıyı.

Zerdüş, altında delikanlının oturduğu ağacı kavradı ve şöyle buyurdu: 'Bu ağacı ellerimle sallamak istesem, sallayamam.Oysa bizim görmediğimiz yel, onu dilediği gibi üzer ve eğer. Bizi en çok, görünmeyen eller eğer ve üzer. '

Bunun üzerine delikanlı, şaşkınlık içinde doğruldu ve dedi: 'Zerdüş'ü işitiyorum, ben de tam onu düşünüyordum şimdi!

' Zerdüş cevap verdi: 'Ne korkuyorsun öyleyse? -insan da ağaca benzer.Ne denli yükseğe ve ışığa çıkmak isterse, o denli yaman kök salar yere, aşağılara, karanlığa, derinliğe -kötülüğe.'

'Öyle ya, kötülüğe!' diye bağırdı delikanlı. ' Sen nasıl oldu da benim gönlümü açığa çıkardın?'

Zerdüş gülümsedi ve dedi: ' Nice gönüller açığa çıkarılmaz hiç bir zaman, meğerki biz onları bulalım önce.'

'Öyle ya, kötülüğe!' diye bağırdı delikanlı bir daha.

'Doğru söyledin, Zerdüş. Yüksekçe çıkmak isteyeli artık kendime güvenim kalmadı, nasıl oldu bu?' 'Pek çabuk değişiyorum: bugünüm, dünümü yadsıyor.

Merdivenleri çıkarırken, basamakları atladığım oluyor sık. Sık, ve hiçbir basamak bağışlamıyor bunu. Yukarıdayken, kendimi hep yalnız buluyorum. Kimse benimle konuşmuyor, yalnızlık ayazı titretiyor beni. Ne arıyorum yükseklerde?Benim horgörmem ve özlemim birlikte büyüyorlar; ne denli yükseğe çıkarsam, o denli horgörüyorum yükseleni. Ne arıyorum yükseklerde! Nasıl utanıyorum yükselmemden ve

sendelememden! Nasıl alay ediyorum çabuk çabuk solumamla! Nasıl nefret ediyorum uçandan! Nasıl yorulduyum yükseklerde?'

Delikanlı burada sustu. Zerdüş, altında durdukları ağaca baktı da, şöyle buyurdu: ' Bu ağaç tek başına duruyor şu dağ başında; insan ve hayvan üzre yükselmiş. Ve konuşmak istese, kendisini anlayacak kimse bulunmaz: öylesine yükselmiş. işte bekler de bekler, -nedir beklediği? Bulutlar otağına pek yakın barındığı yer: yoksa ilk şimşegi mi bekler?'

Zerdüş bunu dedikte, delikanlı, elini kolunu hızlı hızlı sallayarak bağırdı: ' Evet Zerdüş, doğru söylersin. Ben yıkımımı istemiş oldum yüksekleri islediğimde, beklediğim şimşek de sendin! Bak, sen aramızda görüneli neyim ben? Seni kıskanmam dır beni yıkan!' -Böyle dedi delikanlı, acı acı ağladı. Fakat Zerdüş, kolunu beline doladı ve onu götürdü.

Bir süre yürüdüktan sonra Zerdüş, şöyle demeye başladı: Yüreğim parçalanıyor, içinde bulunduğün tehlikeleri, sözlerinden daha iyi anlatıyor bana gözlerin. Sen daha özgür değilsin; özgürlüğü daha arıyorsun. Pek uykusuz kalmışsın araman yüzünden, pek uyanık. Açık yükseklikleri özlersin, yıldızlara susamış gönlün. Ama kötü itkilerin de özgürlüğe susamış. Azgın köpeklerin özgürlük isterler; ruhun bütün zindan kapılarını açmaya uğraşırken, mahzenlerinde sevinçten havlaşırlar. Sen benim gözümde, özgürlüğü düşünen bir mahpusun daha: ah, kurnaz, ama aldatıcı ve kötü olur gönül bu türlü mahpuslarda. Ve özgürleşen ruh dahi kendini artırmak zorundadır daha. İçinde daha pek çok zindan ve küf vardır: gözünün arınması gerektir daha. Evet, içinde bulunduğün tehlikeyi biliyorum. Fakat sevgim ve umudum hakkı için yalvarırım sana: sevgiden ve umudundan yüz çevirme!

Kendini soylu buluyorsun daha, başkaları dahi seni soylu buluyorlar daha, sana hınc bağlasalar, kötü gözle baksalar da. Bil ki herkesin yolunu bir soylu kişi tıkamaktadır.

İyilerin dahi yolunu bir soylu kişi tıkamaktadır: ona iyi dedikleri zaman bile, onu ortadan kaldırmak için öyle derler. Yeni bir şey yaratmak soylu kişi, ve yeni bir erdem . Eskiye isterler iyiler ve eski saklansın isterler.

Fakat soylu kişinin içinde bulunduğu tehlike, iyi bir kişi olması değil, arsız, alaycı, yıkıcı olmasıdır. Ah! En yüksek umutlarını yitiren soylu kişiler tanıdım. Derken bütün yüksek umutlara kara çaldılar. Gelgeç hazlar içre arsızca yaşadılar derken, ereklere günün sınırını pek aşmaz oldu.

"Ruh şehvettir de," -böyle diyorlardı onlar. Derken kırıldı ruhlarının kanatları; ve ruhları şimdi yerde sürünüyor ve kemirdiği her şeyi kirletiyor. Eskiden kahraman olmayı kurarlardı; şehvet düşkünü oldular şimdi. Kahraman üzgü ve yılığdır onlarca. Fakat sevgim ve umudum hakkı için yalvarırım sana: içindeki kahramandan yüz çevirme! En yüksek umudunu kutsal tut!-

Böyle buyurdu Zerdüş.

Kendini Yenmek Hakkında

"Gerçek iradesi" ey en akıllılar! Sizi yöneten ve ayartan şey bu , öyle mi?

Oluş halindeki herşeyi düşünebilmek iradesi ; sizin iradenize ben bu adı veriyorum.

Oluş halindeki herşeyi anlaşılır yapmak istiyorsunuz.Çünkü onun düşünülmesi mümkün olduğundan , haklı bir güvensizlikle şüpheleniyorsunuz.

Fakat o size itaat etmeli ve eğilmelidir.İradeniz bunu ister. Ruhunuzun bir aynası ve yansıması gibi düz ve zekaya kul olmalı.

Ey en güçlüler! Sizin kudret iradeniz tüm iradeniz bu : İyiden , kötüden ve değer biçmekten bahsettiğiniz zaman da bu.

Önünde diz çökebileceğiniz bir dünya yaratmak istiyorsunuz. Sizin son umudunuz ve bu yiyici olmayanlar , yani halk , üstünde bir sandalın yüzmeye devam ettiği ırmak gibidir.Ve bu sandalda susan ve debdebeli değer ölçüleri bulunur.

Siz iradenizi ve değerlerinizi , oluşan ırmağın üstüne koydunuz.Halkın iyi ve kötü diye iman ettiği şeyler bana eski bir kudret iradesini açıklar.

Ey en güçlüler! Böyle konukları bu sandallara yerleştiren ve onlara süslü ve gururlu isimler veren sizdiniz.Sizin egemen iradenizdi.

Irmak , sandalımızı daha ileri taşıyor ve onu taşımaya mecburdur.Kırılmış dalgaların köpürüp öfkeyle tekneye kafa tutmasından ne çıkar?

Ey en güçlüler! Karşı karşıya olduğunuz tehlike , iyilik ve kötülüklerinizin sonu ; bu ırmak değildir.Tersine bizzat o , kudretin iradesidir. Tükenmeyen , yaratan hayat iradesidir.

Fakat benim iyilik ve kötülük hakkındaki sözlerimi anlamanız için size hayat ve tüm canlılar hakkındaki fikrimi söyleyeyim.

Ben canlıyı izledim. Canlının özelliklerini bulmak için en büyük ve en küçük yollardan geçtim.

Ağzını kapadığı zaman , yüz katlı ayna ile bakışını yakaladım.Ve o göz benimle konuştu.

Fakat canlı bulduğum her yerde buyruğa uyma buldum.Her yaşayan , bir buyruğa uyandır.

İkinci nokta şudur : Kendi buyruğuna uymayan , emir altına girer.Hayatın gidişatı böyledir.

İşittiğim şyelerin üçüncüsüde şudur : Emretmek , buyruğa uymaktan güçtür.Bunun nedeni , yalnız emredenin bütün buyruğa eğenlerin yükünü taşıyışından ve bu yükün onu kolayca ezmesinden değildir.

Her emir verme bence bir deneyim ve cesarettir.Canlı , emir verdiği zaman daima kendini zorlar.

Evet! O , kendine emir verdiği zaman emrin cezasını çekmeye mecburdur.O , kendi yasasının hakimi, intikan alanı ve kurbanı olmaya mecburdur.

"Bu neden böyle oldu?" diye kendime sordum.Canlıyı boyun eğmeye , emretmeye ve emrederken buyruğa uymaya kandıran şey nedir?

Sözümü dinleyin yiyciler , acaba hayatın sırlarını çözüp köklerine ulaşabiliyor muyuz?

Canlının bulunduğu heryerde kudret iradesi buldum.Ve hizmet edenin iradesinde de efendi olmak arzusunu buldum.

Daha zayıfın daha güçlüye hizmet etmesi için , zayıfın iradesi kendinden daha zayıfa hakim olmaya ikna eder.Fakat o , bu isteğe sahip çıkmaz.

Küçük , büyüğün buyruğuna uyarken daha küçüğe hakim olmanın keyfini taşır.En büyükte kudret iradesi uğruna canına kıyar.

En büyüğün vazgeçmesi , cüreti , ölümle ve ölüm tehlikesiyle oynamaktır. Özveri , hizmet ve sevgi bulunan yerde egemen olmak iradesi vardır.Zayıf olan , dolambaçlı yollardan kuvvetlinin kalbine ve kalesine sokulur , kudret çalar.

Yaşam bana şu sırrını verdi : " Bak , ben kendini daima yenmeye mecbur olanım!" Siz ona üreme iradesi , hedefli bir içgüdü daha yükseğe , daha uzağa ve daha yukarıya yönelen bir içgüdü dersiniz.Fakat bunların hepsi birdir ve bir sırdır. Şu noktayı reddedeceğime ölmeyi tercih ederim : Nerede aşağılama ve yaprak dökümü varsa , orada hayat kendini kudret uğruna feda eder.

Ben bir savaş , bir oluş , bir hedef ve çelişkiler hedefi olmaya mecburum.Benim irademi keşfeden , onun hangi eğri yollardan gitmeye mecbur olduğunu da bulur.

Ne yaratsam ve ne kadar sevsem az.Sonunda ona ve sevgime düşman olmaya mecburum.İradem böyle ister.

Ve ey sen anlayan! İrademin bir patikası ve ayak izisin.Gerçekten , benim kudret iradem , senin iradenin ayakları üstünde gerçeğe doğru yol alır.

Var olmak iradesini ortaya atan , gerçeği söyleyememiştir.Böyle bir irade yoktur. Çünkü var olmayan bir şey , isteyemez.Ve varlığı olan bir şey daha ne varlığı isteyebilir?

Nerede yaşam varsa , orada irade vardır.Fakat yaşama iradesi değil , kudret iradesi.Ben bunu öğretiyorum.

Yaşayan için bir çok şey hayattan daha değerlidir.Ve değer biçen gibi konuşan , kudretin iradesidir.

Bir zamanlar yaşam bana bunu öğretti.Siz en egemenler! Kalbinizdeki bilmeceyi bununla çözüyorum.

Evet size söylüyorum : Sonu olmayan bir iyilik ve kötülük yoktur.O daima kendini yenmeye mecburdur.

Siz değer biçenler , iyi ve kötü hakkındaki sözleriniz ve değerlerinizle yanlışlık yapıyorsunuz.Bu gizli sevginizle ruhunuzun parlamışı , titreyişi ve coşması bundandır.

Fakat değerlerinizden daha güçlü bir kuvvet ve daha büyük bir zafer doğar.Yumurta ve kabuğu , buna çarpılarak kırılır.

İyilik ve kötülükle bir yaratıcı olmak isteyen , önce bir yıkıcı olmaya ve değerleri yıkmaya mecburdur.

En büyük kötülük,en yüksek iyilik için gereklidir.Bu iyilik ise yaratıcılıktır. Acaba bu kötü birşey midir?Bunu konuşalım ey güçlüler , susmak daha kötüdür.Gizlenen bütün gerçekler zehirli olurlar.Bizim gerçeklerimizden parçalanacak herşey , varsın parçalansın!

Daha kurulacak nice yapılar var!

Zerdüşt böyle buyurdu...

Kurtuluş Hakkında

Zerdüşt birgün büyük köprünün üstünden geçerken etrafını sakatlar ve dilenciler aldı. Bir kambur ona şöyle dedi:

"Bak Zerdüşt, halk da senden birşeyler öğreniyor ve senin mezhebine inanıyor. Ama halkın sana tamamen inanması için birşey daha gerekir: Biz sakatları da ikna etmelisin. Bak içimizde her çeşidi var. Körleri gördürebilirsin, kötürümleri yürütebilirsin, kamburları biraz düzeltebilirsin. Zannederim ki sakatların Zerdüşt'e inanması için en iyi çare budur."

Zerdüş konuşana şu cevabı verdi: "kamburun kamburluğunu alsak canı da alınmış olur. Halk buna inanır. Ve eğer körün gözünü geri versek, dünyada kötü şeyleri çok görür ve bu yüzden kendisine şifa verene lanet eder. Kötürümü yürüten, ona en büyük zararı verir, çünkü yürümeye başlayınca günahlar da onunla beraber harekete geçer. Halk kötürümler için böyle der. Ve eğer halk, Zerdüş'ten birşey öğreniyorsa Zerdüş halktan niye birşey öğrenmesin?"

Fakat ben, insanlar arasında bulunalı beri görüyorum ki, birinin tek gözlü, öbürünün sağır, bir üçüncüsünün de total oluşu ve başka birinin dilini, burnunu veya kafasını kaybetmiş olması önemsiz şeydir.

Ben daha kötü şeyler gördüm ve görüyorum. Öyle ki, hepsini anlatamam. Bazıları hakkında da susmam. İnsanlar vardır ki, herşeyleri eksiktir, fakat yine de birşeyleri fazladır. İnsanlar vardır ki; büyük bir gözden, büyük bir ağızdan, büyük bir karından veya herhangi bir organdan başka birşey değildirler. Bunlara ters kötürümler derim.

Yalnızlığımdan dönüp de ilk defa bu köprü üzerinden geçerken gözüme inanmadım. Bir baktım, bir daha baktım. Sonunda şöyle dedim: " Bu bir kulaktır, bir insan kadar büyük bir kulak."

Daha dikkatli baktım; kulağın altında bir şey kımıldıyor ki, acınacak kadar küçük ve çelimsizdi. Gerçekten o muazzam kulak küçük ince bir sapın üstünde oturuyordu. Sap bir insandı. Gözünün önüne bir mercek koyan onda; küçük, kıskanç bir surat ve bulanık bir ruhçuk ta görebilirdi. Fakat halk bu büyük kulağın yalnız bir insan değil, büyük bir insan, bir dahi olduğunu söylüyordu.

Fakat ben halka, büyük insandan söz ettiği zaman hiçbir şekilde inanmadım. Ve büyük insan dedikleri şeyin bir kötürüm olduğuna ve bir çok şeyinin eksik, yalnız bir şeyinin fazla olduğuna hükmettim."

Zerdüş, kambura ve onun temsil ettiklerine bu sözleri söyledikten sonra derin bir kederle çömezlerine döndü ve şöyle dedi :

Gerçekten dostlarım ben insanlar arasında, insan kırıntıları ve oranları arasındaymışım gibi dolaşıyorum.

Gözüm için en korkunç şey, insanı paramparça olmuş; bir savaş sahasında veya kasap dükkanındaymış gibi görmektir.

Gözüm bugünden geçmişe kaydığında da aynı şeyi görür. Parçalar, organlar ve korkunç rastlantılar. Fakat hiçbir insan göremiyor.

Dünyanın şimdiki ve geçmişteki hali; ah dostlarım, benim en tahammül edemediğim şey budur. Eğer ben gelecek şeyleri de gören bir veli olmasaydım nasıl yaşardım?

Bir görücü, bir isteyici, bir yaratıcı, bizzat bir gelecek ve geleceğe bir köprü. Ve

üzgünüm bu köprünün üstünde bir kötürüm. Zerdüş işte budur.

Siz de çok defa soruyorsunuz. Zerdüş kim? Bu bizim neyimiz. Bana olduğu gibi kendinize de soruyorsunuz.

O, bir adayıcı mıdır, bir gerçekleştirici midir, bir fatih midir, yoksa bir varis midir, bir güz müdür, yoksa bir sapan demiri midir, bir hekim midir yoksa bir şifa bulan mıdır?

Bir şair midir yoksa bir gerçek midir? Bir kurtarıcı mıdır yoksa bir bağlayıcı mıdır? Bir hayır mıdır yoksa bir şer midir?

Ben insanlar arasında geleceğin parçaları arasındaymışım gibi dolaşıyorum, gördüğüm geleceğin.

Benim bütün şiirim ve düşüncem : Parçaları, bilmeceleri ve korkunç rastlantıları tek parça haline getirmektir.

Ve eğer insan; şair, bilmece çözen ve rastlantıdan kurtaran olmasaydı , insan olmaya nasıl dayanabilirdim?

Geçmişleri kurtarmak ve bütün "Böyleydi "leri " Böyle istiyordum" haline getirmek. Bence kurtuluş budur.

İrade kurtarıcı ve sevinç getiricinin adı budur. Dostlarım size bunu öğrettim. Fakat şunu da öğrenin; bizzat irade henüz hapistir.

İrade kurtarır. Fakat kurtarıcıyı da zincire vuran şeyin adı nedir? "Böyleydi" iradenin dış gıcirtısı ve en çileli derdi budur. Olmuş şeylere karşı iktidarsız olan için, bütün geçmişlere karşı kötü bir seyircidir.

İrade geriye gitmesini istemez. Zamanı ve zamanın tutkularını kıramaması, iradenin en çekilmez derdi budur.

İrade kurtarır. Kederinden kurtulmak ve zindanın alayından kurtulmak için irade ne bulur?

Ah, her tutsak bir çılgın olur ve tutsak irade de kendisini çılgınca kurtarır.

Zamanın geri gitmemesine kızar. Geçmiş, onun yuvarlayamadığı taştır. O böylece gam ve hiddet taşları yuvarlar ve kendisi gibi gam ve öfke duymayandan intikamını alır.

İrade, böylece bir kurtarıcı ve bir acı verici oldu. Ve acı çekebilen herşeyden de geriye gidemediği için ,intikam alıyordu.

İntikam : iradenin zamana ve geçmişe karşı tiksintisinden ibarettir.

Gerçekten, irademizde de büyük bir delilik var. Ve bu iradenin espri öğrenmesi her

insani Şeye bir lanet oldu.

Kin ruhu: Dostlarım, insanları Őimdiye kadar en çok dűŐndűren buydu. Ve acı olan her yerde ceza bulunmalıydı.

Bu ceza, intikamın kendi kendisine verdiği addır. o, bu yalan sűze sığınarak iyi vicdanlı görünmek ister.

İrade, geçmiŐi kapsamadığı için ıstıraplıdır. Onun için bizzat irade ve hayat birer ceza olmalıdır.

Sonunda ruhun űzerine bulutlar yığılır ve Őu ılgınlık hűkmű meydana gelir: "HerŐey sona eriyor, onun için herŐey bitmeye layıktı. Zamanın çocuklarını yemesi yarası bizzat adalettir." Delilik bunu telkin eder.

"HerŐey hukuk ve cezaya gűre ve ahlaki bir sıraya uydurulmuŐtur. Őyleyse olayların akıŐından ve varlık cezasından kurtuluŐ nerede?" delilik bunu sűyler.

" Sonsuz bir hukuk varsa kurtuluŐ olabilir mi? Ah 'bűyleydi' taŐı, kımıldatılmaz. (Yani geçmiŐe etki edilemez) O halde, bűtűn cezalar sonsuz olmalı", delilik bunu sűyler.

"Hiçbir eylem yok edilemez, ceza ile nasıl olmamıŐ hale gelir. Varlık denen ceza Őundan dolayı sonsuz: O daima eylem ve suç olmaya mecburdur. Međer ki irade kendini kurtarsın ve istemek, istememek haline gelsin". Fakat kardeşlerim, bu bir çılgınlık masalıdır.

Ben, irade yaratıcı, dediđim zaman sizi bűtűn bu masallardan uzaklaŐtırmıŐ oldum.

Yaratıcı irade "Bűyle istiyordum, bűyle isteyeceđim" deyinceye kadar "Bűyleydi" hűkűmleri bir kırıntı, bir bilmece ve bir korkunç rastlantıdan ibarettir.

Fakat bűyle konuŐuyor muydu, bu ne zaman olacak? İrade kendi deliliđinden korunabilir mi?

İrade bizzat kendisinin kurtarıcısı ve sevinç getiricisi oldu mu? Kini ve diŐ bilemeyi unuttu mu? Ona zamanla barıŐmayı ve bűtűn barıŐmaların daha űstűnde olan Őeyi kim űđretti?

Kudret isteyen irade, barıŐmaktan daha űstűn bir Őey istemelidir. Bu nasıl oluyor? GeçmiŐi istemeyi ona kim űđretti?"

ZerdűŐt sűzűnűn burasında birdenbire durdu. Pek fazla korkmuŐ gibi bir hal aldı. KorkmuŐ gűzlele Őűkredenlere baktı. BakıŐı, onların fikirlerini ve içlerinde saklananı bir ok gibi deldi, fakat az sonra yine gűlűmsedi ve tatlılıkla Őűyle dedi:
" İnsanlarla beraber yaŐamak gű; űnkű susmak gű, hele bir gevezeye için."

ZerdűŐt bűyle dedi. Fakat kambur, konuŐmayı dinlemiŐ ve bu sırada yűzűnű űrtműŐtű.

Fakat Zerdüşt'ün güldüğünü duyunca soran bakışlarla gözünü açtı ve yavaşça şöyle dedi:

- " Fakat Zerdüşt şükredenlerine neden bizimle konuştuğu gibi konuşmuyor? " Zerdüşt cevap verdi: "Bunda şaşacak ne var? Kamburlarla kamburca konuşulabilir.

- "Pekala " dedi kambur, "öğrencilerle de okul dedikodusu yapılır. Fakat Zerdüşt neden öğrencileriyle kendisiyle konuştuğu gibi konuşmuyor?"

Ayaktakımı Hakkında

Bir haz pınarıdır hayat; fakat zehirlenir ayaktakımının içtiği tüm pınarlar. Temiz, açık seçik olan herşeye bayılırım; ancak sırtan ağızları ve pislerin susuzluğunu sevmem.

Gözlerini aşağıya, pınara diker onlar: ondan sonradır ki, iğrenç gülüşleri, pından yukarı doğru yansır bana.

Kutsal suyu şehvetleriyle zehirlediler ve kirli rüyalarını haz diye tanımlarken, sözcükleri de zehirlediler.

İştahı kesilir kıvılcımların, tutsalar yaş kalplerini ateşe; kaynamaya ve tütmeğe başlar ruhun ta kendisi, ne zaman yaklaşırsa ayaktakımı ateşe.

Buruşur ve içi geçer meyvenin onların elinde; rüzgar karşısında dayanaksız kılar bakışlarıyla meyve ağacını, kurutur tepesini.

Ve bazıları, sırtını dönüp hayata, özünde ayaktakımına sırtını dönmüş oldu: paylaşmak istemedi pınarı, alevi ve meyveyi ayaktakımıyla.

Ve çöle gidip yırtıcı hayvanlarla birlikte susuzluk çeken bazıları oturmak istemediler sarnıcın başına, pasaklı devecilerle. Ve yok etmek üzere gelen ve meyve bahçelerinin üzerine dolu sağanağı misali boşalan bazıları, ayaklarını ayaktakımının boğazına tıkamak ve seslerini kesmek niyetindeydiler sadece.

Bana en çok bulantı veren lokma, hayatın ta kendisinin düşmanlık,ölüm ve azap çarmıhları gerektirdiğini bilmek değildir.

Tam tersi; bir gün şu soruyu sordum kendime ve az kalsın boğuluyordum bu sebeple: Ne? Hayatın ayaktakımına da mı ihtiyacı var?

Zehirlenmiş pınarlara mı ihtiyaç var? Berbat kokan ateş, kirlenmiş rüyalar ve hayat ekmeğinin içindeki kurtlar da mı bir ihtiyaç?

Nefretim değil, tiksintim kemirip bitiriyor hayatımı, aç kurtlar gibi! Ah, bezdirdi beni ruhtan[zekadan], ayaktakımının dahi bir ruhu[zekası] olduğunu görmek. Ve döndüm sırtımı hükümdarlara, neyi kasteddiklerini öğrendikten sonra hükmetmekle: hükmetmek diyorlar, iktidar uğruna pazarlık yapmaya ve çekişmeye -ayaktakımıyla.

Dilini bilmediğim yabancı halklar arasında kulakları tıkalı yaşadım: duymayayım diye, iktidar uğruna yapılan pazarlık ve çekişmeyi.

Burnumu tıkayıp gönülsüzce geçtim, tüm dün ile bugündeki herşeyin içinden. Hakikaten, muharrir ayaktakımın tüm dün ile bugünü berbat kokusunu yayıyor.

Bir dilsiz, bir sağır, bir kör ve kötürüm gibi, -böyle yaşadım, uzun bir süre; uzak kalmak için iktidar-ayaktakımı, muharrir ayaktakımı ve haz ayaktakımından. Zahmetle tırmandı merdivenleri ruhum, ihtiyatla; haz sadakalarıyla ferahladı ve sürünerek geçti ömrü körün.

Ne oldu bana böyle? Nasıl kurtardım kendimi tiksintiden? Kim gençleştirdi gözümü? Ve nasıl ulaştım, pınar başlarında ayaktakımının bulunmadığı yüceliğe?

Tiksintim mi verdi bana, kanat takıp, pınarı bulma gücünü? Hakikaten, yeniden bulmak için haz pınarını, en yüksek irtifalara yükselmem gerekti!

Ah, buldum onu kardeşlerim! Burada, en tepede kaynıyor benim için haz pınarı. Ve sularından hiçbir ayaktakımının içmediği bir hayat var burada!

Ey haz pınarı, pek şiddetle akmaktasın gibi geliyor bana! Ve doldurmak isterken çok defa, boşaltıyorsun kaseyi.

Benimse çok daha tevazu göstererek yaklaşmayı öğrenmem gerek sana: hala şiddetle akmakta kalbim sana doğru.

İçinde yazımın yandığı kalbim; o ömürsüz, kızgın, kara sevdalı ve mesut yazımın: Nasıl da hasretlik çekmekte serinliğine, benim yaz kalbim!

Gelip geçti baharımın dingin hüznü! Geçti hırçınlığı, haziranda görülen kar yumaklarının! Tepeden tırnağa yaz kesildim, hatta yaz öğlesi.

Bir yaz ki, en yüksek irtifada, soğuk pınarlar ve bahtiyarlık veren bir sükunet içinde: ah, gelin dostlarım, gelin de daha da bahtiyar olsun sükunet!

Zira bu, bizim zirvemiz ve bizim yordumuzdur: burada, tüm pislik ve onların susuzlukların ötesinde, sarp bir yerde yaşıyoruz.

Dostlarım, sizler ey, dikin duru gözlerinizi haz pınarıma! Nasıl olur da bulanır bununla! Gülüşünüze, kendi temizliğiyle karşılık verecektir pınar. Yuvamızı istikbal ağacının üstüne kurarız; kartallar gagalarında, biz yanlızlara, yiyecek getirir!

Hakikaten, temiz olmayanların bizimle paylaşabileceği bir yiyecek değil bunlar! Onlar ateşi yiyebileceklerini sanıp yakarlar ağızlarını!

Hakikaten, kalacak bir yer hazırlamıyoruz temiz olmayanlar için! Buz mağarası gibi gelir saadetimiz, onların bedenleri ve ruhlarına!

Ve sert rüzgarlar gibi yaşamak isteriz onların üstünde; kartallara komşu, kara komşu, güneşe komşu: böyle yaşar sert rüzgarlar.

Ve bir gün, sert bir rüzgar misali eseceğim aralarında ve ruhumla keseceğim soluğunu ruhlarının: böyle olmasını arzular benim geleceğim.

Hakikaten, sert bir rüzgardır Zerdüşt, tüm düzlüklerde; şu öğüdü verir tüm düşmanlarına, tüm tüküren ve kusanlara : "Sakının rüzgara karşı kusmaktan!"

Zerdüşt böyle buyurdu...

Merhamet Edenler Hakkında

Dostlarım, dostunuza şöyle bir yergi yöneltmişler: "Zerdüşt'e bakın! Sanki biz hayvanmışız gibi dolaşmıyor mu aramızda?"

Ama şöyle dense daha iyi olur: " Gören kişi insanlar arasında, hayvanlar arasındaymış gibi dolaşır."

İnsanın kendisi, gören kişi için nedir: al yanaklı bir hayvan.

Bu, insanın başına nasıl gelmiştir? Pek sık utanmak zorunda kalmasından değil midir?

Ey dostlarım! Şöyle der gören kişi: utanç, utanç, utanç, -insanın tarihi budur!

Ve bunun için soylu kişi, başkalarını utandırmamayı buyurur kendine: bütün acı çekenlerin önünde utancı buyurur kendine.

Gerçek, sevmem onları, o acıyanları, o acırken mutlananları: utançtan yana pek eksik

onlar.

Acımam gerekirse, bana acıyan kişi denmesini istemem; ve acıyan kişiysem, uzaktan olmasını yeğ tutarım.

Ve yeğ tutarım başımı örtmeyi ve daha tanınmadan kaçmayı: sizin de böyle yapmanızı isterim, dostlarım.

Yazgım yoluma hep sizin gibi dertsizleri çıkarısın, kendileriyle umut ve yemek ve bal bölüşebileceğim kişileri!

Gerçek, o dertliler için şunu bunu yaptım: fakat daha iyi sevinmeyi öğrendiğimde, hep daha iyi şeyler yapmışım gibi geldi bana.

İnsanlığın var olduğu günden beri insan pek az sevinmiştir: yalnız bu, kardeşlerim, bizim ilk günahımızdır!

Daha iyi sevinmeyi öğrenirsek, başkalarına zarar vermeyi ve zarar düşünmeyi daha kolay unutturuz.

Bunun için elimi yıkarım acı çekene yardım edince; bunun için gönlümü dahi silerim.

Çünkü acı çeken acı çeker görünce, onun utancından ötürü utandım; ve ona yardım edince, gururunu pek yaman incitmiş oldum.

Büyük borçlar insanları değer bilmeye değil, kin beslemeye yöneltir; küçük bir iyilik, unutulmazsa, kemiren bir kurt olur çıkar.

"Çekingen kabul edin! Kabul ederken kendinizi gösterin!" -bunu salık veririm armağan edecek şeyi olmayanlara.

Ama ben, armağan edenim: dostun dosta vermesi gibi armağan etmeyi severim. Fakat yabancılarla yoksullar, meyveyi ağacından kendileri koparabilirler; daha az utandırır bu.

Ama dilencilerin kurutmalı kökünü! Gerçek, onlara vermek kişiyi tedirgin eder, onlara vermemek dahi kişiyi tedirgin eder.

Günahkarlarla tedirgin vicdanlar da öyle! Bana inanın, dostlarım: Vicdan yarası, yaralanmayı öğretir kişiye.

Ama en kötüsü, küçük düşüncelerdir. Gerçek, kötülük işlemek, küçük düşmekten yeğdir.

Elbet, siz dersiniz: "küçük kötülüklerin verdiği haz, bizi nice büyük kötü işlerden esirger." Fakat burda kişi esirgenmek istememeli.

Çıban gibidir kötü iş: kaşınır ve sinirlendirir ve patlar, -dürüst konuşur.

"Bak, ben sayrılığım," der kötü iş: bu onun dürüstlüğüdür.

Oysa mantar gibidir küçük düşünce: sokulur ve saklanır ve hiçbir yerde olmak istemez, -ta ki bütün gövde küçük mantarlarla çürür, sararır, solar.

Ama cin tutmuş kişinin kulağına şu sözü fısıldamak isterim: "cinini büyütsen iyi edersin! Senin için bile daha büyüklük yolu bulunur!"

Ah kardeşlerim! Kişi herkesi biraz fazla tanır. Ve nice kimseler bize göre saydamlaşırlar, yine de biz onların içine hiçbir zaman giremeyiz.

İnsanlar arasında yaşamak güçtür, susmak çok güçtür de ondan.

Ve biz zıddımıza gidene haksızlık etmeyiz en çok, bizi hiç ilgilendirmeyene ederiz.

Fakat acı çeken dostun varsa, acısına dinlenme yeri ol; sert bir yatak gibi ama asker yatağı gibi: onun en çok böyle yararsın işine.

Ve dostun biri sana kötülük ederse, şöyle de: "Bana ettiğini sana bağışlıyorum; ama kendine ettiğini, - onu nasıl bağışlarım!"

Böyle buyurur her büyük sevgi: o bağışlamayı da, acımayı da alteder.

Kişi yüreğini sıkı tutmalı: onu bir koyverdini mi, kafanı da pek çabuk kaçırsın!

Ah, dünyada acıyanların deliliklerinden daha büyük delilikler nerede görülmüştür? Ve dünyada acıyanların deliliklerinden daha çok acı doğurmuş ne vardır?

Yazık bütün o seven, fakat acımalarının üstüne çıkmayan kişilere!

Birgün bana şöyle dedi şeytan: "tanrının dahi kendi cehennemi vardır: bu, insana sevgisidir."

Ve şöyle dediğini işittim geçenlerde: "Tanrı öldü: insana acımasından öldü tanrı."

Böylece acımadan sakının: o yandan insan üstüne bir kara bulut gelecek daha! Gerçek, ben havanın dilinden anlarım!

Ama şu sözü de belleyin: her büyük sevgi, bütün acımasının üstündedir: çünkü o, sevileni yaratmak ister!

Kendimi sunuyorum sevgime, "komşumu da kendim gibi" -konuşması da böyledir, bütün yaratıcıların. Ama bütün yaratıcılar çetindirler.

Böyle buyurdu Zerdüşt.

Armağan Eden Erdem Hakkında

Zerdüşt, gönülden bağlandığı, adı "Alaca İnek" olan kentten ayrıldığında, onu, kendilerine Zerdüşt'ün öğrencileri diyen birçok kimseler izlediler, ona eşlik ettiler. Böylece bir dörtyol ağzına geldiler: derken Zerdüşt onlara, artık yalnız yürümek istediğini söyledi; çünkü yalnız yürümeyi severdi. Fakat ayrılırken, öğrencileri ona bir asa armağan ettiler: altın kabzasında, güneşin çevresine bir yılan sarılıydı. Zerdüşt asaya sevindi ve on dayandı; derken şöyle buyurdu öğrencilerine:

Söyleyin bana: nasıl oldu da altın en yüksek değere ulaştı? Az bulunur ve yararsızdır ve parıldar ve tatlı bir parlaklığı vardır da ondan; hep kendisini armağan eder.

Ancak en yüksek erdemın simgesi olarak erişti altın en yüksek değere. Altın gibi parıldar armağan edenın bakışları. Altın parlaklığı, ayla güneş arasında barış kurar.

Az bulunur en yüksek erdem ve yararsızdır, parıldar ve tatlı bir parlaklığı vardır: armağan eden erdem en yüksek erdemdir.

Gerçek, anlıyorum sizi öğrencilerim: siz de, benim gibi, armağan eden erdem için çırpınıyorsunuz. Sizin kediler ve kurtlarla ortak neyiniz olabilir ki?

Kendiniz kurban ve armağan olmaya susamışsınız: bundandır bütün zenginlikleri gönlünüzde toplamaya susamanız.

Doymak bilmeden çırpınır gönlünüz hazineler ve mücevherler için, çünkü erdeminiz armağan etmek isteğine doymuyor.

Bütün nesnelere kendinize ve içinize dolmaya zorluyorsunuz, sevginizin armağanları olarak yeniden aksınlar diye çeşmenizden.

Gerçek, böyle armağan eden sevgi, bütün değerlerin hırsız olmalıdır: ama ben sağlam ve kutlu derim böylesi bencilliğe.

Bir başka bencillik daha vardır, züğürt mü züğürt ve aç, hep çalmak isteyen, -sayrılarının bencilliği, sayrı bencillik.

O, her parlayan şeye hırsızın bakışlarıyla bakar; yiyeceği bol olanı, açların tutkusu ile süzer; hep armağan edenlerin masalarına sokulur.

Bu tutkuda sayrılık dile gelir, ve görünmez yozlaşma; bir sayrı gövdeden söz eder bu bencilliğin hırsız tutkusu.

Söyleyin bana kardeşlerim, bizce kötü ve en kötü nedir? Yozlaşma değil mi? -Ve armağan eden gönlün olmadığı yerde hep yozlaşmadan kuşkulanırız.

Yükselen bir yoldur bizimki, türden üst türe doğru. Fakat "herşey benim için" diyen

duygu ürperme verir bize.

Yükseğe uçar bizim duygumuz: gövdemizin bir simgesi olur böylece, bir yükseliş simgesi. Bu türlü yükselişlerin simgeleri, erdemlerin adlarıdır.

Böyle geçer gövde tarihten, oluşarak savaşarak. Ya ruh, -nesidir gövdenin? Savaşlarının ve zaferlerinin habercisi, yoldaşı ve yankısı.

Simgelerdir, iyi ile kötünün bütün adları. Onlar açık söylemezler, ancak cıtlatırlar. Delidir onlardan bilgi isteyen!

Ruhunuzun simgelerle konuşmak istediği her saati kollayın kardeşlerim: ordadır erdeminizin kaynağı.

Yükselir o zaman gövdeniz ve dirilir; sevinciyle kendinden geçirir ruhu; o da böylece, yaratan ve değerlendiren ve seven ve herşeyin yardımcısı olur.

Yüreğiniz ırmak gibi dolup taşarcasına aktığında, -dolaydakiler için bolluk ve tehlike: ordadır eyleminizin kaynağı.

Övgünün ve yerginin üstüne yükseldiğinizde ve isteminiz, seven birinin istemi gibi, bütün nesnelere buyurmak istediğinde: ordadır erdeminizin kaynağı.

Hoş şeyleri ve yumuşak döneği horgördüğünüzde, döneğinizi yumuşak yüreklilerden yeterince uzağa serdiğinizde: ordadır erdeminizin kaynağı.

Bir tek istemle istediğinizde; ve bu, bütün gereksinimleri giderene "zorunluluk" dediğinizde: ordadır erdeminizin kaynağı.

Gerçek, yeni iyi ve kötüdür o! Gerçek, yeni bir derin çağıldı, yeni bir kaynağın sesi!

Güçtür bu yeni erdem; bir egemen düşüncedir o, ve çevresinde bir uyanık can: bir altın güneş ve çevresinde bilgi yılanı.

Burda biraz durdu Zerdüş, öğrencilerine sevgiyle baktı. Ve şöyle sürdürdü konuşmasını: -sesi değışmişti.

Yeryüzüne bağılı kalın kardeşlerim, erdeminizin gücüyle! Armağan eden sevginiz ve bilginiz yeryüzünün anlamına hizmet etsin! Bunu diler, yalvarırım size.

Yersel şeylerden kaçırıp da, sonrasız duvarlara çarptırmayın kanatlarını! Ah, öteden beri hep öyle çok erdem kaçmıştır ki!

Siz de, benim gibi, kaçmış erdemi geri döndürün yeryüzüne, -evet, gövdeye ve hayata: yeryüzüne kendi anlamını versin diye, -insanca bir anlam versin diye!

Ruh da erdem gibi yüzlerce kez kaçmış ve yanlışlara saplanmıştı şimdiye dek. Ah,

bütün bu delilikler, bu yanlışlar gövdenizde barınır daha: gövde ve istem olmuştur orda.

Ruh da erdem gibi yüzlerce kez denemiş ve yorulmuştur şimdiye dek. Evet, denemeydi insan. Ah, biz de pek çok bilgisizlik ve yanılğı gövdeleşmiştir.

Binlerce yılın yalnız usu değil, çılgınlığı da kopar bizim içimizde. Tehlikelidir mirasçı olmak.

Adım adım raslantı deviyile çarpışıyoruz daha; bütün insanlığa şimdiye dek anlamsızlık, anlam yokluğu buyruk yürütmüştür.

Ruhunuz ve erdeminiz yeryüzünün anlamına hizmet etsin kardeşlerim: ve herşeyin değeri sizce belirlensin yeniden! Bundan ötürü savaştı olmalısınız siz! Bundan ötürü yaratıcı olmalısınız siz!

gövde bile artır kendini; bilgiyle deniyerek kendini yükseltir; gören kişide bütün içgüdüler kutsallaşırlar; yükselen kişide can sevinçli olur.

Hekim, kendine yardım et sen: böylece sayrılarına da yardım etmiş olursun. Onun en iyi yardımı, kendi kendini iyi edeni kendi gözüyle görebilmesi olsun.

Binlerce yol var daha ayak basılmadık, hayatın binlerce sağlıkları ve gizli adaları. İnsan ve insanın dünyası tükenmemiştir, açığa çıkarılmamıştır daha.

Uyanın da dinleyin ey yalnızlar! Yeller esiyor gelecekte gizli kanat vuruşları ile, duyarlı kulaklara iyi haberler açıklanıyor. Siz ey bugünün yalnızları, ey çekilenler, siz ilerde bir ulus olacaksınız: sizden, kendini seçmiş kişilerden bir ulus doğacak: -bu ulustan da üstinsan.

Gerçek, bir iyileşme yeri olacak yeryüzü daha! Şimdiden bir yeni koku var çevresinde, kurtuluş getiren, -ve yeni bir umut!

Zerdüş bu sözleri söyledikte, daha son sözünü söylememiş biri gibi durdu; asasını uzun bir süre tarttı elinde kuşkuyla. Sonunda şöyle buyurdu: -sesi değişmişti.

Artık yalnız gidiyorum öğrencilerim! Siz de gidin, yalnız gidin! Öyle istiyorum ben.

Gerçek, size salık veririm: benden ayrılın da Zerdüş'te karşı koyun! Daha iyisi: ondan utanın! Belki o sizi aldatmıştır.

Bilgi eri düşmanlarını sevebilmekle kalmamalı, dostlarından da nefret edebilmeli.

Kişi salt bir öğrenci olarak kalırsa, öğretmenine borcunu iyi ödememiş sayılır. Ve siz sanki neden benim çelengimi yolmayasınız?

Beni sayıyorsunuz; ya saygınız birgün çökerse? Sakın bir heykelin altında

kalmayasınız!

Zerdüş'te inandığınızın mı söylüyorsunuz? Fakat ne önemi var Zerdüş'ün! Bana inanan kişilersiniz: fakat ne önemi var bütün inanan kişilerin!

Daha kendinizi aramamıştınız: beni buldunuz derken. Bütün inananlar böyledirler; bütün inançların önemi bu yüzden bu kadar azdır.

Artık beni yitirmenizi ve kendinizi bulmanızı istiyorum; ancak hepiniz beni yadsıdığınız zaman döneceğim size.

Gerçek, o zaman başka bir gözle arayacağım yitik kişilerimi kardeşlerim; o zaman başka bir sevgiyle seveceğim sizi.

Ve dostlarım olacaksınız bir daha, ve bir tek umudun çocukları: o zaman, büyük öğleyi sizinle kutlamak için, üçüncü bir kez olacağım aranızda.

Şudur büyük öğle: insan, hayvanla üstinsan arasındaki yolunun ortasındadır ve akşam yolunu en büyük umudu olarak kutlamaktadır: çünkü bu, yeni bir sabah yoludur.

O zaman kutsar kendini batan kişi, karşıya ve öteye geçen olduğu için; ve bilgisinin güneşi tam tepesinde durur.

"Öldü bütün tanrılar; üstinsanın yaşamasını istiyoruz artık." -O büyük öğlede son arzumuz bu ola!

Böyle buyurdu Zerdüş.

Bedeni Küçümseyenler Hakkında

Gövdeyi horgörenlere yöneltmek istiyorum sözümü. Ne yeniden öğrensinler, ne yeniden öğretsinler bana, kendi gövdelerine hoşçakal desinler yalnız, ve böylece sussunlar.

"Gövdeyim ben, ve can" -böyle der çocuk. Fakat neden çocuklar gibi konuşmamalı?

Oysa uyanmış, bilen kişi der:" Baştan aşağı gövdeyim ben, başka hiçbirşey değilim; can da ancak gövdedeki bir şeyin adıdır."

Gövde büyük bir ustur, tek anlamlı bir çokluk, savaş ve barış, sürü ve çoban.

Senin küçük usun dahi gövdemin bir aracıdır kardeşim, o senin "ruh" dediğin, -büyük usunun küçük bir aracı ve oyuncağıdır.

"Ben" diyorsun ve bu sözden gurur duyuyorsun. Oysa daha büyüktür ondan -senin inanmak istemediğin- gövden ve gövdenin büyük usu: o "ben" demez, "ben" eyler.

Ne ki duyu duyar, ne ki ruh bilir, kendi başına erek değildir hiçbir zaman. Oysa duyu ve ruh seni, herşeyin ereği olduklarına inandırmak isterler: öylesine kendini beğenmiştir onlar.

Araç ve oyuncaktır duyu ve ruh: arkalarında "kendi" vardır daha. Bu "kendi", duyuların gözleriyle arar, ruhun kulakları ile dinler.

Hep dinler "kendi" ve arar: karşılaştırır, boyun eğdirir, yener, yıkar. Egemenlik sürer ve "ben" in dahi egemenidir.

Düşüncelerinin ve duygularının gerisinde kardeşim, zorlu bir hakan, bilinmeyen bir bilge vardır, -ona "kendi" denir. O senin gövdende barınır, o senin gövdendir.

Senin gövdende, değme bilgeliğinden daha çok us vardır. Ve gövden kimbilir neden ille de bu değme bilgeliğini gereksinir.

Kendi'n, ben'ine ve onun mağrur sıçrayışlarına güler: "Düşüncenin bu sıçrayışlarından ve uçuşlarından bana ne?" der kendi kendine. "Amacım için dolambaçlı bir yol. Ben yöneten ipiyim ben'in ve kavramlarını fısıldayanım."

Kendi, ben'e der: "Ağrı duy!" Derken ben acı çeker ve daha fazla acı çekmemenin yolunu düşünür, -ve düşünmesi yalnız bunun içindir.

Kendi, ben'e der: "Sevinç duy!" Derken ben sevinir ve sık sık sevinmenin yolunu düşünür, -ve düşünmesi yalnız bunun içindir.

Bir çift sözüm var gövdeyi hor görenlere. Horgörmelerini doğuran saygılarıdır. Saygıyı ve horgörmeyi ve değeri ve istemi yaratan nedir?

Yaratıcı kendi, saygıyı ve horgörmeyi yarattı kendine, sevinci ve acıyı yarattı kendine. Yaratıcı gövde, istemine el olsun diye, kendine ruhu yarattı.

Deliliğinizle ve horgörmenizle dahi, ey gövdeyi horgörenler, kendi'nize hizmet ediyorsunuz. Size diyorum: kendi'nizdir ölmek ve hayattan ayrılmak isteyen.

En çok yapmak istediği şeyi yapamıyor artık: -kendinden öte yaratmayı. En çok istediği budur, bütün özlemi budur.

Oysa bunda çok geç kalmıştır: -bu yüzden kendi'niz batmak istiyor, ey gövdeyi horgörenler.

Batmak istiyor kendi'niz; ve siz bu yüzden gövdeyi horgörenler oldunuz. Artık kendinizden öte yaratamıyorsunuz da ondan.

Bu yüzden kızılıyorsunuz hayata ve yeryüzüne. horgörmenizin şaşkınlık bakışında bilinçsiz bir kıskançlık var.

Ben sizin yolunuzdan gitmiyorum, ey gövdeyi horgörenler! Siz bence üstinsana köprü değilsiniz!

Böyle buyurdu Zerdüşt.

Yeni Putlar Hakkında

Bazı yerlerde daha uluslar ve sürüler vardır, ama bizde yoktur kardeşlerim: burda devletler vardır.

Devlet mi ? O da ne ? Peki ! Şimdi bana kulak verin, size ulusların ölümünden söz açacağım.

Bütün soğuk canavarların en soğuğuna devlet denir. Soğuk soğuk yalan söyler o ve ağzından şu yalan sürüne sürüne çıkar: "Ben, devlet - ulusum ben."
Yalan! Yaratıcıları ulusları yaratanlar ve onların üstüne bir inanç ve sevgi asanlar: böylece hayata hizmet ettiler.

Yıkıcıdır, nicele tuzak kuranlar ve buna devlet diyenler: onların üstüne bir kılıç ve yüzlerce arzu asarlar.

Nerde daha ulus varsa, orda devlet anlaşılmaz; kem göz ve yasalara, törelere karşı işlenmiş bir günah sayılarak ondan nefret edilir.

Size şu belirtiyi veririm: her ulus kendi iyilik ve kötülük diliyle konuşur: komşu anlamaz bunu. O, dilini yasaları, töreleri içre yaratılmıştır kendine.

Fakat devlet bütün iyilik ve kötülük dilleriyle yalan söyler ve ne söylese yalandır - ve nesi varsa hepsi çalıntıdır.

Düzmedir onda her şey; çalınmış dişlerle ısırır bu ısırgan. Bağırsakları bile düzmedir onun.

İyilik ve kötülük dillerinin karışıklığı: devletin belirtisi olarak bu belirtiyi veririm size. Gerçek ölüm istemini gösterir bu belirti! Gerçek, ölüm vaizlerini çağırır o!

Gereğinden arta insan doğuyor: gereksizler için yaratılmıştır devlet!

Hele bakın, devler nasıl ayartıyor bu gereksizleri! Nasıl yutuyor, çiğniyor da çiğniyor onları!

"Yeryüzünde benden büyüğü yoktur: düzenleyen parmağım ben tanrının" -böyle böğürür o canavar. Ve yalnız uzun kulaklılar ve kısa görüşlüler değildir diz çökenler!

Ah, size de fısıldar, ey ulu canlar, karanlık yalanlarını o! Ah, kendilerini harcamayı

seven zengin gönülleri bulur çıkarır o!

Evet, sizi de bulur çıkarır o, ey eski tanrıyı yenenler! Siz savaştan yorgun düştünüz, şimdiyse yorgunluğunuz yeni puta yarıyor!

Çevresine kahramanlar ve onurlu kişiler dizmek ister o, yeni put! İyi vicdanların günüşiğinde ısınmayı sever o, -soğuk canavar!

Siz ona taparasanız, herşeyi verir size, bu yeni put: böylece erdemlerinizin parıltısını ve gururlu gözlerinizin bakışını satın alır.

Gereksizleri ayartmada sizi yem olarak kullanır. Evet, cehenneme vergi bir araç uydurulmuştur burda, tanrısal şereflerin süslü koşumu içre şingirdayan bir ölüm atı!

Evet niceler için bir ölüm bulunmuştur burda, kendini hayat gibi över: gerçek, yürekte bir yardım bütün ölüm vaizlerine!

Devlet derim ona, herkesin ağı içtiği yere, iyilerin ve kötülerin: devlet, herkesin kendini yitirdiği yer, iyilerin ve kötülerin: devlet, herkesin ağır ağır kendi canına kıymasına "hayat" denen yer.

Şu gereksizlere bakın hele! Türeticilerin eserlerini ve bilgelerin hazinelerini çalarlar: kültür derler hınzırlıklarına, -ve herşey sayrılık ve sıkıntı gelir onlara!

Şu gereksizlere bakın hele! Hep sayrıdır onlar; safralarını kusarlar ve buna gazete derler. Birbirlerini yutarlar ve kendilerini dahi sindiremezler.

Şu gereksizlere bakın hele! Servet edinirler ve bununla züğürtleşirler. Güç isterler, en çokta güç kaldıracını, bol parayı isterler, -bu yetersiz kişiler!

Tırmanışlarına bakın şu çevik maymunların! Birbirinin sırtına binerek tırmanırlar, böylece çamura ve uçuruma yuvarlanırlar.

Hepsi de tahta ulaşmak ister: bu onların çılgınlığıdır, -tahtın üstünde sanki mutluluk oturmuş gibi! Çokluk çamur oturur tahtın üstünde, -tahta çokluk çamurunun üstüne oturur.

Bna hepsi çılgın görünür bunların ve tırmanan maymun ve azgın görünür. Burnuma kötü kokar putları, o soğuk canavar: hepsi de kötü kokar burnuma, bu putperestlerin!

Kardeşlerim, bunların ağızlarının ve iştahlarının dumanında boğulmak mı istiyorsunuz? Pencereleri kırıp dışarı fırlasınız.

Kötü kokunun yolundan çekilin! Gereksizlerin putperestliğinden uzak durun!

Kötü kokunun yolundan çekilin! Bu insan kurbanlarının buğusundan uzak durun!

Yeryüzü ulu canlar için açık duruyor daha. Nice yerler- çevresinde durgun denizlerin kokusu yüzen -yalnızlar ve yalnız çiftler için boş duruyor daha.

Ulu canlar için özgür bir hayat açık duruyor daha. Gerçek, malı az olanın köleliği az

olur: ne mutlu küçük yoksulluğa!

Orada, devletin bittiği yerde, orada başlar gereksiz olmayan insan: orada başlar gerekli kişilerin türküsü, o eşsiz, o benzersiz ezgi.

Oraya, devletin bittiği yere, -oraya bak, kardeşim! Görmüyor musun gökkuşağını ve köprülerini üstinsanın?

Böyle buyurdu Zerdüşt.

Zehirli Örümcek Üstüne

Bak, bu zehirli örümcek mağarasıdır. onu kendin görmek ister misin? Ağ şurada asılıdır. Dokun da titresin. Nah işte kendiliğinden geliyor. Hoş geldin örümcek!

Sırtında bir işaret, bir kara üçgen var. Ben, ruhunda ne olduğunu da bilirim. Senin ruhunda oç vardır. Isırdığın yerde siyah kabuk biter. Senin zehrin, kiniyle ruha baş dönmesi verir.

Ey eşitlik öğütleyenler, ruhu titreten sizler için bu sembolü kullanıyorum. Siz bence zehirli örümceklersiniz ve kendini saklayan kincilersiniz.

Fakat ben sizin saklandığınız şeyleri açığa vuracağım. Onun için yüzünüze karşı yüksekliklerin kahkahasıyla gülüyorum.

Onun için ağınızı koparıyorum ki öfkeniz sizi yalancılık mağaranızdan çıkarsın. Ve hakkaniyet sözünüzün arkasındaki kininiz ortaya çıksın.

Çünkü insanın kinden kurtulması, en yüksek umuda götüren köprü ve uzun süren kötü havalardan sonra görülen gökkuşağıdır bence.

Fakat zehirli örümcekler bunu istemezler. "Dünyanın, kinimizin fırtınalarıyla dolması bizce hakkaniyettir," birbirleriyle böyle konuşurlar.

Onların örümcek kalpleri; "Bize eşit olmayan herşeyden intikam almak ve küfretmek isteriz," diye sözleşir.

"Ve eşitlik iradesi." Bundan sonra erdemın ismi bu olmalı ve kudreti olan her şeye haykırmalıyız.

Ey eşitlik öğütleyenler, kudretsizliğin zalim çılgınlığı sizde eşitlik diye haykırıyor. En gizli, zalim şehvetleriniz erdem kelimelerine bürünüyor.

Zedelenmiş kibir, saklanmış kıskançlık, belki babalarınızın kini ve kıskançlığı. Bunlar sizden ateş ve kin halinde çıkıyor.

Babanın gizlediği şey, oğlunda açığa çıkar. Çok defa oğul, babanın açığa çıkmış sırrıdır.

Onlar heyecanlı gibidirler, fakat onları heyecana getiren kalp değil, kindir. İnce ve soğuk göründükleri zaman onları böyle yapan kıskançlıktır.

Kıskançlıkları onları dalgın dalgın düşünenlerin yoluna da yöneltir. Kıskançlıklarının işareti şudur: Daima aşırı giderler. Öyle ki; yorgunlukları sonunda, kar üzerinde uyumaya mecbur olurlar.

Her şikayetlerinden kin sesi duyulur. Her övgülerinde bir ceza vardır ve yargıç olmak onlara mutluluk gibi gelir.

Fakat dostlarım, size şu öğüdü veririm, içlerinde ceza verme eğilimi kuvvetli olanlara güvenmeyin.

Bunlar özü ve kaynağı bozuk halktır. Suratlarından cellat ve polis köpeği bakar. Adaletten, haktan çok bahsedenlere güvenmeyin. Gerçekten, ruhlarının eksikliği yalnız bal değildir.

Kendilerine iyiler ve adiller, diyorlarsa da unutmayınız ki, ikiyüzlü olmaları için iktidardan başka eksikleri yoktur.

Dostlarım, başkaları ile karıştırılmak, başkalarına benzetilmek istemem. Öyleleri vardır ki, benim hayat ilkemi telkin ederler ve aynı zamanda eşitlik öğütleyen ve zehirli örümceklerdir.

Bu zehirli örümcekler mağaralarında oturup hayata sırtlarını çevirdikleri halde hayatı överler. Bundan amaçları acı vermektir.

Şimdi iktidarda olanlara acı vermek isterler. Çünkü bunlarda ölüm öğüdü geçerlidir.

Böyle olmasaydı örümcekler başka türlü öğütleyeceklerdi: Bizzat onlar daha önce dünyayı en fazla inkar eden ve tanrıya ortak koşanlara ceza verenlerdi.

Bu eşitlik öğütleyenleriyle karıştırılmak istemem. Çünkü bence hakkaniyetli hüküm şudur : İnsanlar eşit değildir. Ve eşit olmamalıdır da. Eğer böyle demeseydim İnsanüstü'ne olan sevgim ne olurdu?

İnsanlar, bin türlü köprü ve patika üstünden geleceğe koşuşmalıdır. Ve aralarında daha fazla savaş ve eşitsizlik olmalıdır. Büyük sevgim bana bunu söyletir!

Düşmanlarında sahneler ve hayaletler yaratmalıdırlar. Ve bu hayaletlerle birbirlerine karşı en çetin bir savaşa girişmelidirler.

İyi ve kötü, zengin ve fakir, büyük ve küçük ve bütün diğer değer yargıları, bunlar bizzat hayatın kendisini yenmesi için silah ve akıl olmalıdır.

Bizzat hayat, okları ve merdivenleriyle yükseklerle çıkmak ister. Uzak mesafelere bakmak ve tatlı güzelliklere yönelmek ister. Onun için yüksekliklere muhtaçtır.

Yüksekliklere muhtaç olduğu için merdivenlere; merdivenler ve çıkıcılar arasında zıtlıklara ihtiyaç vardır. Hayat, yükselmek ve yükselerek kendini yenmek ister.

Dostlarım, bana bakın, bu örümcekler mağarasının bulunduğu yerde eski bir tapınağın yıkıntıları yükseliyor. Ona dikkatli bakın!

Gerçekten, bir zamanlar burada fikirlerini taş halinde yükselten ; en akıllı bir insan gibi, hayatın bütün sırlarını biliyordu.

Güzellikte de savaş ve eşitsizlik olmasını ve iktidar ve üstün iktidar için harp yapılması zarureti o burada bize en açık işaretlerle gösteriyor.

Burada kubbe ve kavis bir güreş yapar gibi, nasıl ilahi bir şekilde bağdaşiyor. Bu ilahi sütunlar ışık ve gölge aracılığı ile nasıl birbirlerini aşıyorlar.

Dostlarım, bizde böyle güzel ve emin bir düşmanlık yapalım, birbirimize karşı ilahi bir şekilde yükselelim.

Vay eski düşmanım, örümcek, beni ısırды. Parmaklarımı ilahi bir güven ve güzellikle ısırды.

"Bu bir ceza ve adalet olmalı" o, böyle düşünür. O burada düşmanlık şerefine şarkılarını boşuna söylemiş olmamalı"

Evet o öcünü aldı. ve eyvah, şimdi intikam ile başımı da döndürmek istiyor. Fakat dostlarım, başımın dönmemesi için, şu sütuna beni sıkıca bağlayın.

Kindarlık kasırgası olacağıma, sütunlara bağlı azizlerden olurum daha iyi!
Gerçekten, Zerdüş, dönen bir kasırga değildir. O, bir dans edense de bir örümcek dansör asla değildir.

Zerdüş böyle dedi.

Daha fazlası için;...

<http://zerdustoloji.blogcu.com>